

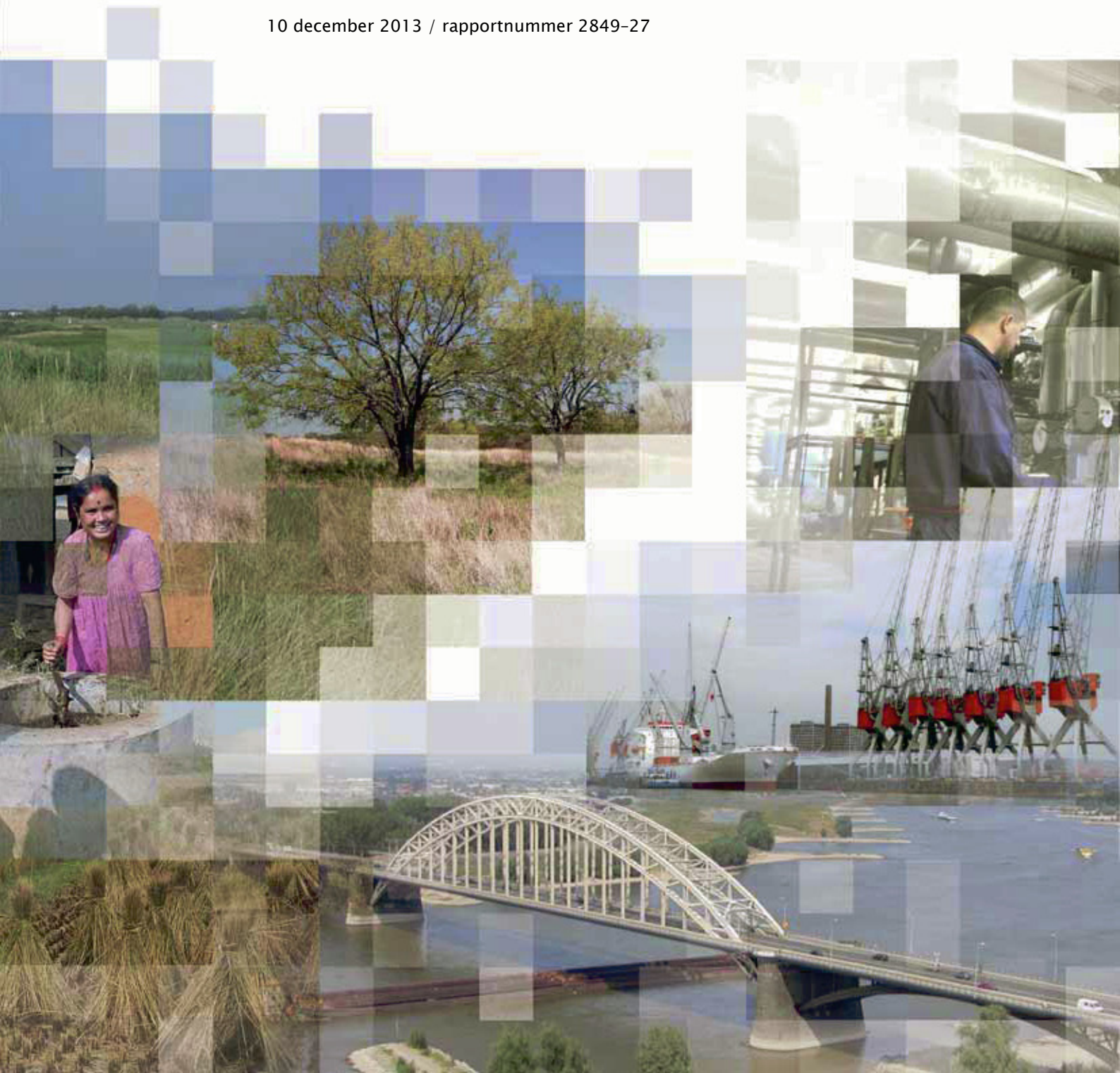

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Utrecht

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

10 december 2013 / rapportnummer 2849-27

1. Hoofdpunten van het MER RWZI Utrecht

De huidige rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Utrecht is aan het einde van de technische levensduur. Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft daarom besloten de huidige installatie grootschalig te renoveren dan wel nieuwbouw te plegen. Van een uitbreiding van de totale afvalwaterverwerkingscapaciteit is geen sprake.¹ Voor de uitvoering van deze activiteit is een waterwetvergunning en omgevingsvergunning noodzakelijk. De initiatiefnemer heeft aangeven dat zij hiervoor een m.e.r.-procedure doorloopt. De Commissie voor de m.e.r.² (hierna 'de Commissie') is gevraagd advies uit te brengen over de Notitie reikwijdte en detailniveau RWZI Utrecht van 5 september 2013 (notitie R&D).

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Beschrijving van de alternatieven voor de aanpassing van de bestaande installatie, grootschalige renovatie, nieuwbouw of combinatie van renovatie en nieuwbouw van de zuiveringsinstallatie. Ga daarbij in op de mogelijke keuzes voor de waterlijn en sliblijn en geef een toelichting op de afwegingscriteria die zijn gehanteerd bij de trechtering tot een voorkeursalternatief.
- Beschrijving van de effecten op natuur, effluent- en waterkwaliteit, leefomgeving; geluid, lucht, geur en externe veiligheid, verkeer en cultuurhistorie (waaronder archeologie) ten gevolge van de alternatieven.
- Een beschrijving van de effecten van het alternatief waarin het slib elders wordt verwerkt.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie R&D. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in deze notitie al voldoende aan de orde komen.

¹ Dit is tijdens het locatiebezoek van de Commissie voor de m.e.r. op 18-11-2013 door HDSR toegelicht.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Achtergrond, probleem– en doelstelling, beleid en besluiten.

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Achtergrond

Het bestuur van het Hoogheemraadschap DSR heeft gekozen voor renovatie of nieuwbouw, of een combinatie van beide van de RWZI. Geef in het MER aan waarom voor de huidige locatie is gekozen.

Probleem– en doelstelling

Het einde van de technische levensduur van de huidige RWZI vormt de aanleiding van de renovatie en nieuwbouw. Geef in het MER een nadere toelichting op deze probleemstelling en betrek daarbij ook de huidige zuiveringstechniek voor het water en de huidige techniek voor de slibverwerking. Geef aan wat de huidige effecten (effluent en emissies) van de installatie zijn op water, natuur en leefomgeving.

In de notitie R&D zijn afwegingscriteria gegeven op basis waarvan de keuze voor renovatie of nieuwbouw zal worden gemaakt (p.8).

Geef in het MER een toelichting op het criterium maatschappelijk verantwoorde besteding en ga daarbij in op de vraag of daarin ook de effecten op waterkwaliteit, natuur en leefomgeving worden meegenomen en zo ja hoe deze in de afweging een rol spelen.

Geef voor het criterium energieneutraliteit aan welke actuele energiedoelstelling precies wordt gehanteerd en of aanscherping op termijn realiseerbaar moet zijn met de nieuwe installaties.

Geef aanvullend op de genoemde afwegingscriteria aan hoe het milieu een rol speelt in de keuze. Ga daarbij specifiek in op de effluenteisen die het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) stelt en licht toe hoe daaraan wordt voldaan.

2.2 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de waterzuivering en slibverwerking en of kan worden voldaan aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- de Kaderrichtlijn Water (KRW);
- beleid van het Waterschap AGV, gericht op de waterkwaliteit (De Commissie merkt op dat de effluenteisen die het Waterschap AGV stelt voor lozingen op de Vecht mogelijk strenger zijn dan elders);
- natuurbeleid en wet- en regelgeving, zoals EHS, Natura 2000 en Flora en Fauna;
- beleid ten aanzien van het aspect geur en externe veiligheid.

Geef aan hoe hoog het Hoogheemraadschap DSR, Waterschap AGV en de provincie Utrecht hun ambitieniveau leggen. Geef aan hoe dit zich verhoudt tot de vigerende KRW-doelstellingen en geef aan of toetsingskaders in de toekomst worden aangescherpt.

2.3 Besluitvorming

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het vaststellen van een omgevingsvergunning en een waterwetvergunning. Provincie Utrecht is vooralsnog het bevoegd gezag vanwege de mogelijke verwerking van afvalstoffen (slibbijn, inname slib en verwerking). Bevoegd gezag voor de verlening van de waterwetvergunning is het Waterschap AGV. Indien de keuze wordt gemaakt om het slib niet te verwerken op het terrein van de RWZI, maar elders, dan verandert mogelijk de rol van de provincie en wordt de Gemeente Utrecht het bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning, zo volgt uit de beschikbare informatie.

De Commissie adviseert na te gaan of de voorgenomen activiteit past binnen het vigerende bestemmingsplan en indien nodig aan te geven of wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk is en waarom.

Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit behelst in hoofdlijnen de realisatie van de renovatie en/of nieuwbouw van de RWZI. Uitgangspunt daarbij is dat een besluit wordt genomen over de activiteiten op het huidige terrein van de RWZI. De waterzuivering vindt plaats in de waterlijn op het terrein. Voor de slibverwerking wordt gekozen tussen verwerking op het terrein zelf of elders, bij Waternet in Amsterdam-West.

Werk in het MER de verschillende alternatieven voor (grootschalige) renovatie, nieuwbouw en een combinatie van beiden uit en geef aan welke keuzes mogelijk zijn in de water- en sliblijn. Werk dit uit op een zodanig detailniveau dat op basis van de belangrijkste criteria en effecten een keuze is te maken. Tevens moet kunnen worden aangetoond dat alternatieven aan wet- en regelgeving kunnen voldoen.

Geef in het MER aan in hoeverre keuzes in de waterlijn en de sliblijn met elkaar samenhangen of afhankelijk van elkaar zijn.

3.2 Alternatieven waterlijn

Grootschalige renovatie van de waterlijn

In de notitie R&D is een eerste trechtering van de alternatieven voor de waterlijn beschreven. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd de te bereiken effluent concentraties voor stikstof (N) en fosfaat (P) en de doelstellingen ten aanzien van chemicaliën en energieverbruik. Werk dit in het MER ook uit ten opzichte van de 'prestaties' van het referentiealternatief (aanpassen/handhaven van de huidige situatie).

Nieuwbouw van de waterlijn

In de notitie R&D worden vier mogelijke waterzuiveringsprocessen beschreven. Daarvan worden alleen de m-UCT-technologie en Nereda technologie in het MER nader onderzocht. De Commissie adviseert deze eerste trechtering van alternatieven in het MER nader toe te lichten en daarbij op hoofdlijnen in te gaan op de 'scores' op de beoordelingscriteria.

De Commissie adviseert de m-UCT technologie en Nereda technologie verder uit te werken en te onderzoeken zoals in de notitie R&D beschreven.

Geef voor de technieken m-UCT en Nereda aan:

- welke effluentkwaliteit kan worden geleverd;
- of ze kunnen worden beschouwd als Beste Beschikbare Techniek (BBT) zoals opgenomen in de Wet milieubeheer en onderliggende besluiten en regelingen;
- hoe ze zich verhouden tot verdere mogelijkheden van kwaliteitsverbetering door bijvoorbeeld het toepassen van nageschakelde technieken;
- wat de invloed is op de keuzes die in de sliblijn (onder andere door verschillen in belasting van de waterlijn) worden gemaakt;
- of de installaties zijn af te dekken en welke maatregelen hiervoor nodig zijn ten behoeve van de beperking van emissies naar de lucht en effecten op geluid.

De notitie R&D spreekt met betrekking tot de m-UCT techniek over State of Art, geef aan hoe dat zich verhoudt tot het begrip BBT uit de Wet milieubeheer.

Bij de Nereda-technologie is de constantheid van de slibkwaliteit (Slibvolume index) en de verhouding tussen regenweer aanvoer en droogweer aanvoer cruciaal. Geef aan hoe dit risico van de Nereda-technologie op de effluentkwaliteit wordt beoordeeld ten opzichte van m-UCT.

Geef de mogelijke omvang aan van de emissies bij storing of calamiteiten en geef aan welke maatregelen genomen kunnen worden om deze te verkleinen. Geef aan hoe deze risico's kunnen worden verkleind door aanpassingen van de procesopzet, bijvoorbeeld door influentbuffering of door de bestaande nabezinktanks operationeel te houden als bezink/effluentvijvers en back up. Geef aan of de keuze voor een hybride Nereda dit risico kan opvangen.

3.3 Alternatieven sliblijn

Verwerking slib RWZI Utrecht

Beschrijf per alternatief de opzet van de sliblijn en geef aan welke alternatieven BBT zijn en geef aan:

- wat de energieopbrengst is, inclusief eventuele extra energievraag vanuit waterlijn;
- of hergebruik van grondstoffen mogelijk is (bijvoorbeeld struviet).

Onderzoek de optie van voorbezinking, omdat de energetische inhoud van primair slib hoger ligt (mogelijkheden voor vergisting).

Verwerking elders

Betrek bij externe verwerking ook (de effecten van) transport en mogelijke dubbele bewerkingstappen van het slib (denk aan ontwateren op de locatie Utrecht, weer verdunnen³ in Amsterdam en vervolgens weer ontwateren).

3.4 Referentiesituatie en referentiealternatief

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (zie ook paragraaf 4.1 van dit advies) en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

De notitie R&D geeft aan dat zowel voor de waterlijn als de sliblijn het in stand houden en renoveren van de huidige installatie als referentiealternatief kan worden beschouwd. De Commissie adviseert een referentiealternatief uit te werken dat past binnen de vigerende vergunningen en bestemmingsplannen. Een renovatie waarvoor aanpassing van deze planologisch-juridische kaders noodzakelijk is past niet binnen het referentiealternatief.

De notitie R&D geeft op pagina 16 een overzicht van belangrijke ontwikkelingen in de directe omgeving van de RWZI. De Commissie adviseert aan te geven wat de status van deze plannen is en/of besluitvorming heeft plaatsgevonden. Motiveer of deze plannen onderdeel zijn van de autonome ontwikkeling.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Beschrijf in het MER de omvang van de huidige capaciteit en de toekomstige capaciteit⁴ van de waterzuivering en slibverwerking. Beschrijf de milieueffecten op basis van de maximale capaciteit van de RWZI. Geef aan welke onderdelen van de installatie bepalend zijn voor de effecten.

In het MER wordt onderzoek gedaan naar nieuwe technologie voor de waterzuivering. Daarnaast kunnen omstandigheden in de toekomst veranderen onder invloed van klimaatverandering en energievraag. Beschrijf voor de verschillende effectonderzoeken in hoeverre dit invloed heeft op de bandbreedte van milieueffecten. Geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

³ Ontwaterd slib is te dik om te vergisten en moet dus weer verdund worden.

⁴ Tijdens het locatiebezoek van de Commissie op 18-11-2013 is door HDSR toegelicht dat de capaciteit voor de waterlijn niet zal toenemen, de Commissie adviseert dit te onderbouwen in het MER.

Aanvullend op het beoordelingskader en uit hoofdstuk 4 van de notitie R&D adviseert de Commissie de volgende aspecten uit te werken in het MER.

Geef per aspect de omvang van het studiegebied aan en geef aan op basis waarvan deze afbakening heeft plaatsgevonden, zoals wettelijk kader, toepassing rekenmodellen, beschikbare informatie en kennis etc..

Ga ook in op de situatie ten tijde van sloop en aanleg en geef aan welke maatregelen kunnen worden getroffen om de effecten zoveel mogelijk te beperken.

4.2 Verplaatsing slibverwerking

De Commissie adviseert criteria aan het beoordelingskader toe te voegen waarmee de effecten van het elders verwerken van slib in de vergelijking van de alternatieven kunnen worden meegenomen. Denk daarbij aan de effecten van transport naar een elders gelegen verwerkingslocatie en een beschrijving van de effecten die op die locatie plaatsvinden.

4.3 Bodem en water

Werk in het MER de relevante KRW-doelstellingen nader uit (ecologische en chemische doelen) en ga in op de relatie daarvan met het beleid van het Waterschap AGV.

De notitie R&D spreekt van toetsing van het effluent op stikstof, fosfaat, chemicaliën en energiegebruik. Geef aan of er nog meer relevante stoffen / parameters zijn zoals microverontreinigingen door geneesmiddelen en hormoon-verstorende stoffen. Geef aan welke criteria daarbij worden toegepast.

4.4 Natuur

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied.⁵ Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen⁶ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

De notitie R&D gaat in op de verschillende beschermingsregimes, Flora- en Faunawet, Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natura 2000-gebieden. De relevante ingreep-effectrelaties worden daarbij ook genoemd. De Commissie adviseert aanvullend daarop in te gaan op de effecten van effluent op de waterkwaliteit in relatie tot de natuurwaarden.

Ga in op de lozing van effluent op het watersysteem van de Vecht. De lozing is een relatief grote hoeveelheid effluent in verhouding tot het boezemwater. Geef aan of het boezemwater

⁵ Het is, afhankelijk van het voorliggende besluit, mogelijk een selectie van te beschrijven habitats en soorten te maken. Ook het gekozen detailniveau van de beschrijvingen kan verschillen. Motiveer deze selectie en het gekozen detailniveau in het MER.

⁶ Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding (in te laten water), versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of vermesting en verzuring door deposities van stikstof.

wordt gebruikt als inlaatwater van de haarvaten van het watersysteem van de Vecht. Voor de natuurgebieden die (deels) afhankelijk zijn van dat boezemwater is de kwaliteit van dat water van belang en soms bepalend voor de soort natuur die er voor kan komen.

Werk in het MER uit:

- hoe het “beïnvloedingsgebied” van het effluent wordt afgebakend;
- hoe het watersysteem waarop de RWZI loost in elkaar zit;
- welke natuurgebieden via dit watersysteem worden beïnvloed;
- hoe belangrijk de waterkwaliteit is in deze gebieden, onder andere op basis van de beheerplannen Natura2000 en het EHS-beleid;
- of een vernieuwde RWZI op een ander water dan de Vecht kan lozen, bijvoorbeeld het Amsterdam-Rijn-kanaal. Geef aan welke overwegingen daarbij een rol spelen.

4.5 Woon en leefmilieu

4.5.1 Algemeen

Onderbouw de keuze van rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor geluid, lucht, geur en externe veiligheid worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid etc.).

Geef in het MER aan wat de ambities zijn voor het woon- en leefmilieu voor de uiteindelijk te realiseren situatie. Betrek daarbij ook de autonome en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zoals in de notitie R&D beschreven.

4.5.2 Lucht

Luchtkwaliteit

Breng de effecten op de luchtkwaliteit voor de beschouwde alternatieven duidelijk in beeld ook onder de grenswaarden. Relevant zijn met name fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2). Ga ook in op de situatie ten tijde van sloop en aanleg.

Maak gebruik van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007. Toets de resultaten aan de grens- en richtwaarden zoals opgenomen in de Wet milieubeheer.

Emissies naar de lucht

Beschrijf de voor de beschouwde alternatieven te verwachten relevante emissies waaronder die van (fijn) stof en NO_x . Beschouw zowel de emissie bij normale bedrijfsvoering als in het geval van bijvoorbeeld incidenten. Geef daarbij zowel maximale als realistische emissies onder normale representatieve bedrijfsomstandigheden. Geef aan of emissies van lachgas (N_2O) optreden en zo ja ga in op de omvang en effecten hiervan.

Toets de te onderscheiden emissies aan relevante regelgeving (NeR, Activiteitenbesluit).

4.5.3 Geur

Omschrijf in het MER per alternatief duidelijk de relevante geurbronnen en de te verwachten geuremissie voor de te beschouwen alternatieven. Breng de geurbelasting in de omgeving bij normale bedrijfsvoering en in het geval van opstart en calamiteiten in beeld. Geef aan of (mogelijk) sprake is van geurhinder. Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geuremissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Presenteer de resultaten middels geurcontouren en geef aan waar de gevoelige bestemmingen zich bevinden. Geef tevens de veranderingen voor de geurcontouren aan als gevolg van de nieuwe procesonderdelen, en de te plaatsen onderdelen en filters voor luchtbehandeling.

Het toetsingskader wordt gevormd door het landelijk geurbeleid, de Nederlandse emissie richtlijn lucht (NeR) en het Activiteitenbesluit.

4.5.4 Geluid

De RWZI is gelegen op een geluidgezoneerd industrieterrein. Geef aan waar de huidige geluidzone ligt. Geef aan wat de huidige beschikbare geluidruimte is en wat de verwachting is ten aanzien van de alternatieven.

Omschrijf per alternatief duidelijk de relevante geluidbronnen en de te verwachten geluidemissie. Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geluidemissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Breng de optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en maximale geluidniveaus in beeld te hoogte van geluidgevoelige bestemmingen gelegen binnen de zonegrens. Ga ook in op de situatie ten tijde van sloop en aanleg.

Geef aan hoe de geluidbelasting verandert door onder meer de verplaatsing van de procesonderdelen en het mogelijke niet afgedekt zijn van enkele nieuwe procesonderdelen (waaronder beluchtingsbassins).

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de eisen uit de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen.

4.5.5 Externe veiligheid

Voor de beschrijving van de effecten op externe veiligheid en de afbakening van het studiegebied is het van belang of de verwerking van slib (met name het onderdeel vergisting), op het terrein van de RWZI blijft.

Geef voor de te beschouwen alternatieven de risico- en effectafstanden en het eventuele groepsrisico en onderbouw de uitgangspunten die bij het bepalen ervan zijn gekozen.

Beschrijf indien aan de orde de wijze van opslag en vervoer van risicovolle stoffen en de consequenties hiervan voor de (externe) veiligheid.

Geef duidelijk inzicht in de ligging van de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in het studiegebied. Toets, indien aan de orde, aan de grens- en richtwaarden uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

4.6 Archeologie

In de notitie R&D is aangegeven (afbeelding 9) dat op het terrein van de RWZI hoge archeologische waarden en verwachtingen voorkomen. De ingreep zal hierop worden beoordeeld aan de hand van de gemeentelijke verordening op de archeologische Monumentenzorg. Geef in het MER aan wat op basis van de gemeentelijke verordening is toegestaan aan activiteiten en welke onderzoeken hiervoor moeten worden uitgezocht. Indien het bestemmingsplan ook kaders schetst voor het archeologisch onderzoek licht dit dan toe in het MER.

4.7 Energie

De notitie R&D spreekt over streven naar energieneutraliteit. Energie uit slib speelt hierin een belangrijke rol. Aandachtspunt daarbij is hoe de alternatieven voor de slibverwerking zich tot elkaar verhouden. Hierin moet uiteraard ook het energieverbruik door transport (bij de verwerking van slib elders) worden betrokken.

4.8 Klimaat

Geef aan hoe klimaatverandering een rol speelt in de beoordeling van de alternatieven. Ga in op de veranderingen zoals:

- langdurig droogte en zoetwatergebrek waarbij het boezemwater verder de haarvaten in trekt dan nu het geval is;
- grotere pieken in de aanvoer van afvalwater naar de zuivering.

Geef aan of de alternatieven toekomstbestendig en/of eenvoudig/goedkoop aanpasbaar zijn.

5. Overige aspecten

5.1 Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de aard en mate waarin de alternatieven andere effecten veroorzaken. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie en betrek daarbij de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Geef daarnaast voor ieder van de alternatieven aan in welke mate de gestelde doelen kunnen worden gerealiseerd. Gebruik ook hiervoor eenduidige en, zo veel als mogelijk, kwantificeerbare toetsingscriteria.

5.2 Leemten in milieuinformatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

5.3 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.⁷ Geef daarvoor in het MER inzicht in:⁸

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenari'o's (best-case en worst-case);
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets, en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.⁹

5.4 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;

⁷ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

⁸ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf)

⁹ Dit sluit aan bij de adviezen van de Commissie Elverding. Met de oplevertoets wordt ook invulling gegeven aan de verplichting tot evaluatie van een MER (artikel 7.39 t/m 7.42 van de Wet milieubeheer).

- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda (dit geldt ook voor de documenten die digitaal worden gepubliceerd).

5.5 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de onderbouwing voor de keuze van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer:

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Bevoegd gezag:

Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht (voor de omgevingsvergunning), Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (voor de waterwetvergunning). De provincie treedt op als coördinerend bevoegd gezag.

Besluit:

vaststellen van een omgevingsvergunning (WABO) en waterwetvergunning (Waterwet)

Categorie Besluit m.e.r.:

C 18.6 "oprichting, wijziging of uitbreiding van (een) rioolwaterzuiveringsinstallatie die deel uitmaakt van een inrichting als bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, van de Waterwet. m.e.r.-plicht geldt indien de capaciteit groter of gelijk is aan 150.000 inwoners-equivalenten. Plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling (mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden Oostelijke Vechtplassen)

Activiteit:

De realisatie van de renovatie en/of nieuwbouw voor de waterlijn en de sliblijn van RWZI Utrecht.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in De Brug en in Stadsblad Utrecht d.d. 16 oktober 2013
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 17 oktober t/m 27 november 2013
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 14 oktober 2013
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 10 december 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. N.G. Ketting (voorzitter)

Drs. R.G. Mes

Drs. R. Meeuwssen (secretaris)

Drs. J.L.P.M. van de Pluijm

Ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau RWZI Utrecht (5 september 2013)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Rioolwaterzuiveringsinstallatie
(RWZI) Utrecht**

ISBN: 978-90-421-3918-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

